

Integraal jeugdbeleidsplan

(definitieve versie)

losse delen

of een geheel?

Inhoud

Inleiding
 Visie
 Missie
 Uitgangspunten integraal jeugdbeleid
 Om wie gaat het?
 Aandachtsgebieden
 Organisatie
 Doelstelling
 Bijlagen

Aanleiding

In de zomer van 2011 heeft de kerkenraad van de gkv Loppersum een opdracht gegeven aan Anita Harink om een aanzet te doen voor integraal jeugdbeleid binnen de gkv in Loppersum. Er moet een basisstuk geschreven worden die de komende tijd richting kan geven aan de plek die kinderen en jongeren innemen in de kerk.

In januari en februari 2012 is er een bijeenkomst belegd waarin gemeenteleden gezamenlijk hebben besproken wat zij als belangrijk zien voor kinderen en jongeren in de kerk. De uitkomsten daarvan zijn verwerkt in dit beleidsplan.

Ik ben Job, 14 jaar.
 Ik wil ruimte krijgen om talenten te ontwikkelen

Inleiding

Jeugdbeleid gaat over jongeren in de kerkelijke gemeente. Integraal jeugdbeleid gaat over alle kinderen en jongeren die bij de kerkelijke gemeente horen of er op wat voor wijze mee in contact komen. Integraal jeugdbeleid gaat de gehele gemeente aan, iedereen in de kerk heeft er mee te maken en speelt hier een rol in. Het gaat dus niet om 'losse activiteiten'.

Waarom moet beleid op deze doelgroep integraal zijn? Dat is noodzakelijk omdat kinderen en jongeren in een korte tijd deelnemen aan diverse activiteiten in de kerkelijke gemeente en daardoor ook onder de 'aandacht' zijn van verschillende gemeenteleden. In tegenstelling tot volwassenen, die makkelijk 40 jaar lang tot dezelfde doelgroep behoren en dan pas doorgaan als 'oudere' naar een volgende levensfase.

Het gaat bij kinderen en jongeren dus om een dynamische tijd. Er gebeurt veel en snel. Menig ouder verzucht "voor je het weet zijn ze groot". Dat is precies de bedoeling.

Kinderen groot laten worden. Maar dan wel zo dat ze groot zijn geworden met God. Hoe doen we dat met elkaar? Daarover gaat dit beleidsplan.

Wat zijn kinderen en jongeren, wat hebben ze nodig en wat willen zij? Waar liggen kansen en waar liggen beperkingen binnen de gemeente als het gaat om kinderen en jongeren een 'eigen plek' te geven. Hoe leren zij God kennen en liefhebben?

Visie

Kinderen en jongeren zijn gemeenteleden. Zij zijn gedoopt en groeien op in de kerkelijke gemeente, met alle rechten en plichten die erbij horen. Ze horen erbij, als we op zondag samenkomen. Als er gebeden wordt, gebeurt dat ook voor hen. Als er onderwijs gegeven wordt, is dat ook voor hen. Dat de kinderen er bij horen noemt de Bijbel 'verbond'. De Here God gaat een relatie aan met de gemeente als geheel. Van de jongste tot de oudste. Het is daarom een opdracht voor de gemeente als geheel dat het evangelie overgedragen wordt. Dat al vanaf jongs af aan verteld wordt aan de kinderen dat zij een Redder nodig hebben omdat zij in zonde ontvangen en geboren zijn. Omdat de Here God belooft geloof en bekering in de harten van onze kinderen te werken, is goed Bijbels onderwijs zeer belangrijk.

Die verantwoordelijkheid om het evangelie over te dragen is primair bij de ouders gelegd. Geloofsoverdracht begint thuis. Thuis mogen de kinderen aan hun ouders zien dat het leven met de Here God serieus genomen moet worden.

Maar die verantwoordelijkheid om het evangelie over te dragen wordt ook in de gemeente opgepakt. Daarvoor is een goede, integrale aanpak nodig, om de korte tijd dat we onze kinderen bij ons hebben maximaal en tot zegen voor hen te besteden.

Zo mogen de kinderen zich thuis voelen binnen de kerkgemeenschap die we willen zijn met elkaar. Kinderen en jongeren worden op hun eigen specifieke manier betrokken en laten zich betrekken in de kerk.

Betrokken zijn op zichzelf, de ander en bovendien op God. Dat kan als er liefde is voor God, zichzelf, en de ander. Vanuit liefde alleen is gemeenschap mogelijk. Kinderen en jongeren groeien op binnen deze gemeenschap van gelovigen en gaan keuzes maken.

Missie

We willen kinderen en jongeren een volwaardige plek geven binnen de kerk. Een veilige plek waar zij de Heer verder leren kennen om wie Hij is en wat Hij betekent in hun leven. De basis hiervoor leggen ouders in de thuissituatie. De kerk kan daarop verder bouwen.

Integraal jeugdwerk krijgt gestalte door bezig te blijven met afstemmen. Het gaat om een voortdurend proces, niet om een statisch eindresultaat. De wereld verandert, de maatschappij verandert, de kerk verandert, de mensen veranderen. Het enige wat stabiel is en blijft is God. Onze Hemelse vader heeft altijd bestaan en zal er altijd zijn.

<p>Ik ben Samuel, 17 jaar. Geef mij een taak die bij mij past.</p>
--

Uitgangspunten Integraal Jeugdbeleid

Thuis voelen

Thuis voelen in de kerk kan als een kind of jongeren zich vertrouwt voelt in de kerk. Dat vindt plaats als ouders kinderen regelmatig meenemen naar de kerk. Dat kan ook als volwassenen de kinderen die zij in de kerk of elders ontmoeten het gevoel geven dat zij gezien worden. Thuis voelen begint met de manier hoe we elkaar aanspreken en aankijken. En het gaat verder met de wijze waarop we samen komen, vieringen hebben, het organiseren van activiteiten en het aanbieden van catechisatielessen. Hoe kinderen en jongeren dit alles beleven is essentieel.

Specifiek

Kinderen en jongeren beleven in een korte tijd heel veel. Ze ontwikkelen zich snel en behoeften verschuiven razendsnel. Het is een onmogelijke zaak om op alle behoeften van kinderen en jongeren in te gaan. Het is wel mogelijk om als gemeente oog te hebben voor hun specifieke behoeften. Specifiek is bv de manier waarop kinderen en jongeren worden aangesproken en hoe er naar ze geluisterd wordt. Geloven is niet alleen beleving, het gaat ook om leren uit de bijbel en leren samen te leven met andere mensen. Dat kunnen en moeten we kinderen en jongeren voordoen en voorleven vanuit het christen zijn.

Betrekken en laten betrekken

Als gemeente zullen we goed moeten kijken en luisteren om te ontdekken wat de behoeften van kinderen en jongeren zijn. Dan kunnen wij de kinderen en de jongeren makkelijker betrekken in de geloofsgemeenschap en 'hangen' zij er niet bij. Binnen de kerk nemen zij een volwaardige plek in. Kinderen en jongeren leren om zich te laten betrekken. Doordat zij ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Zij krijgen taken die passen bij hun interesses, gaven en ontwikkeling.

Kerk en Gemeenschap

Een kerk is een groep gelovigen. Deze mensen komen bij elkaar op verschillende momenten en denken om elkaar. In een geloofsgemeenschap is het geloof in God de gemene deler. Door het geloof in God denken mensen om elkaar, helpen zij elkaar en willen zij iets betekenen voor elkaar. Vanuit relatie met de ander worden activiteiten ontwikkeld en ontplooid. Niet de activiteit staat centraal maar de relatie met het kind, met de jongere. Vanuit die relatie leren we van elkaar. En we leren wie God in ons leven kan zijn. Zowel de volwassene, de jongere als het kind.

Verder bouwen.

De basis van de geloofsopvoeding is thuis, in het gezin waar het kind, de jongere opgroeit. De kerk kan verder bouwen. Om constructief 'te bouwen' is het belangrijk dat er afstemming is en dat iedereen binnen de gemeente die met kinderwerk, jongerenwerk of pastoraat te maken heeft van elkaar weet wat er gebeurt. De grote lijnen worden uitgezet en regelmatig geëvalueerd. Planning en evaluatie worden met ouders en de gemeente als geheel gedeeld.

Keuze.

Uiteindelijk maakt iedereen keuzes in zijn leven. Jongeren en jong volwassenen maken een keuze in hun geloofsleven. Ook als ze geen keuze lijken te maken t.a.v. belijdenis doen is dat een keuze. Kinderen en tieners maken al vroeg keuzes die van invloed zijn op hun geloofsleven, dit zijn lang niet altijd bewuste keuzes. Zo rond het twaalfde jaar heeft een jongere al (onbewust) een besluit genomen wat hij met geloven wil.

Gemeente-zijn

Voorgaande uitgangspunten krijgen een betekenis als we handen en voeten geven aan gemeente- zijn. We noemen vijf aspecten van gemeente-zijn:

- Vieren
- Vormen
- Ontmoetend
- Dienen
- Pastoraat

Hoe zorgen we in Loppersum/Westeremden nu dat we ons gemeente-zijn richten op de vragen en behoeften van onze kinderen en jongeren?

- De Vierende Gemeente:

Christus' Gemeente kun je typeren als een 'vierende' gemeente. We vieren het feest van verlossing en vernieuwing, uit genade. Dat vierende aspect geldt vooral de zondagse samenkomsten, maar kan ook door de week vorm en inhoud krijgen. Hoe betrekken wij de jongeren in de leeftijdsgroepen bij dit vieren? Sluiten we aan op hun leefwereld? Maar ook: hoe schakelen we hun gaven in?

- De Vormende Gemeente:

De gemeente wordt in Handelingen 2 beschreven als dat zij "volhardde in de leer van de apostelen". Zo wordt Christus' Gemeente getypeerd als een lerende gemeente. Dat leren is niet alleen cognitief – zeker voor gemeenteleden die hun identiteit moeten vormen, geldt dit aspect dus het vormen van je identiteit als kind van God, navolger van Jezus Christus. Dat betekent een leven lang leren en leren om te leven. Leren met hoofd, hart en handen. Met wil en gevoel, om zo Gods weg met ons te leren gaan. Hoe vormen wij jongeren in de leeftijdsgroepen op weg naar hun identiteit?

- De Ontmoetende Gemeente:

Christus' Gemeente is geen zak knikkers: ze zitten in één zak, raken elkaar en verder niet. Juist door echte ontmoeting blijkt de onderlinge samenhang. Ontmoeting met God, ontmoeting met elkaar. Ontmoeten we God in onze gemeenschap? Ontmoeten we elkaar? Niet alleen op het niveau van kennis, maar ook op niveaus van hart en handen? Op het niveau van de levensvragen waarvoor jongeren gesteld worden. Uit dit aspect blijkt als geen ander de echtheid van wat we geloven wie God is in ons leven. Voor jongeren in deze tijd van cruciaal belang. Hoe laten we zien God te ontmoeten? Hoe ontmoeten we jongeren in de diverse leeftijdsgroepen: ontmoeten we hen? Echt? Bij hun vragen en/of problemen?

- De Dienende Gemeente:

Christus heeft naar ons omgezien. Hij heeft, door Zijn Dienst, ons gered. Die redding kunnen we dan niet alleen voor onszelf houden – die redding houdt een appèl in om hulpvaardig te zijn jegens onze naasten. Ook buiten de kerkgemeenschap. Dat gaat om de 'Dienst der Barmhartigheid' – diaconaat dus, maar vooral ook om te getuigen. Hoe dienen wij de jongeren in de leeftijdsgroepen? En: hoe schakelen we hun gaven in?

- De Pastorale Gemeente:

We kennen veel definities van 'Pastoraat'. Met dr. Peter van de Kamp kiezen we voor de omschrijving: "Het begeleiden van de één door de ander, op de weg die God met hem gaat, om zo samen Gods weg te blijven gaan." Hoe begeleiden wij onze jongeren in de verschillende leeftijdsgroepen op de weg die God met hen gaat?

Kinderen en Jongeren

Om wie gaat het?

Alle kinderen en jongeren worden in het beleidsplan opgenomen. Het gaat om pasgeborenen, peuters en kleuters, schoolkinderen en tieners, jongeren en bijna volwassenen, kinderen met een normale intelligentie, kinderen met een beperking of hoogbegaafd. Dat maakt allemaal niet uit. Iedereen hoort erbij. En om iedereen wordt gedacht. Vanuit deze basisgedachte zullen soms aanpassingen gemaakt moeten worden in bestaande structuren en alternatieven aangedragen worden.

Een verdeling in leeftijdsfase:

0-3 jaar baby's en peuters

4-12 jaar basisschool

13-18 jongeren

18-25 jong volwassenen

Of:

baby's en peuters 0 t/m 3 jaar

jonge kinderen 4 t/m jaar 9

tieners 10 t/m 15 jaar

jongeren 16 t/m 20

jong volwassenen 20 t/m 25 jaar

Aandachtsgebieden:

Binnen de kerkelijke gemeente hebben we 9 aandachtsgebieden. De diverse aandachtsgebieden zijn min of meer met een bepaalde doelgroep verbonden. Er is overlap en dat komt het integraal werken alleen maar te goede.

Zo kan een 17 jarige zowel aandacht krijgen via catechese als via het jeugdwerk en het jongeren pastoraat indien dat nodig zou zijn. Een 2 jarige daarentegen is alleen binnen het aandachtsgebied van zijn of haar ouders en de crèche.

(aanstaande) Ouders

- Crèche
- Kinderwerk
- Tienerwerk
- Jeugdgroep
- Jong volwassenen
- Jongerenpastoraat
- Catechese
- Extra aandacht

Ik ben Rebekka, 11 jaar.

Ik wil weten wat het nut is van deze activiteit.

Wat zijn aandachtsgebieden?

Aandachtsgebieden maken het mogelijk om de specifieke behoefte van een bepaalde doelgroep beter tot uitvoering te brengen (visie). Binnen het aandachtsgebied kinderwerk kan zowel gekeken worden naar behoeften op het gebied van de eredienst als naar behoeften op het gebied van de bijbel leren kennen.

Of in een ander voorbeeld; binnen het aandachtsgebied tienerwerk is zowel aandacht voor de behoeften van persoonlijke aandacht als voor de behoefte van afwisseling in werkvormen.

Het aandachtsgebied van jongerenpastoraat is breder dan alleen een leeftijdsgroep. Hierin kan een 12 jarige als en 20 jarige een bepaalde behoefte hebben. Jongerenpastoraat is een aandachtsgebied wat vanuit de visie en missie volledige aandacht nodig heeft. Alleen met oprechte aandacht en interesse kunnen juist die jongeren die zorg nodig hebben bediend worden.

Extra aandacht hebben kinderen en jongeren nodig als zij een verstandelijke beperking hebben of om welke andere reden iets extra's nodig hebben om zich thuis te kunnen voelen in de kerk.

Er zijn twee semi aandachtsgebieden; studenten en missionaire contacten.

Het gaat in Loppersum meestal om thuiswonende studenten. Wij zijn een plattelandsgemeente, de studenten zijn hier omdat hun ouders hier wonen. Het kan voorkomen dat er studenten zijn die elders op kamers wonen en alleen in het weekend kerkelijke contacten hebben. Wij kunnen die jongeren in het geheel bij de jong volwassenen noemen met een kanttekening dat hun kerkelijke activiteit in Loppersum speciale aandacht vraagt. Ze zijn mogelijk meer buiten ons 'blikveld', dit vraagt creativiteit in de manier om contact te houden.

Het ander semiaandachtsgebied is 'missionaire contacten'. Als missionaire gemeente zullen we ook oog moeten hebben voor kinderen en jongeren die meedoen met activiteiten in de kerk zonder dat zij lid zijn van deze kerk. Dan is het belangrijk om gastvrij en een laagdrempelige houding te hebben.

We noemen het semiaandachtsgebieden omdat het om kleine aantallen gaat en voornamelijk goed bij andere aandachtsgebieden is onder te brengen.

Ook het aandachtsgebied ouders heeft een plek in het jeugdbeleidsplan. De behoefte van ouders kan divers zijn; onderling contact (koffieochtenden om met je kleintje bij andere jonge ouders op bezoek te gaan). Samen nadenken over hoe je geloofsopvoeding vorm geeft; doe ik net zo als mijn eigen ouders? (Thema-avond rondom geloofsopvoeding van kinderen). Behoeft aan inhoudelijke informatie en uitwisseling (ouderavonden rondom catechisatielessen).

In een kleine plattelandsgemeente zullen aandachtsgebieden snel in elkaar overlopen. We hebben steeds te maken met kleine aantallen. We zullen ook flexibel en creatief omgaan met de organisatie rondom de aandachtsgebieden. Niet bestaande structuren kunnen daarom gebruikt worden om toch kinderen en jongeren in de gemeente een thuis te geven.

Organisatie

Aandachtsgebieden vertalen zich in de organisatie en uitvoering.
In een plaatje ziet het er als volgt uit:

kerkenraad

jeugdraad

kerngroep ouders	kerngroep crèche	kerngroep kinderwerk	kerngroep vieringen	kerngroep jeugdgroep	kerngroep catechese	kerngroep activiteiten
---------------------	---------------------	-------------------------	------------------------	-------------------------	------------------------	---------------------------

- De kerkenraad is eindverantwoordelijk en voorwaardenscheppend.
- De jeugdraad is een adviserend en uitvoerend orgaan voor de kerkenraad. Zij wordt gevormd door de Ds. Gerwin Pruijsen (adviseur) Anita Harink (coördinator) en een afvaardiging uit de kerngroepen.
De jeugdraad kan gevraagd en ongevraagd advies geven inzake het beleid voor het integraal jeugdwerk.
De jeugdraad heeft ook een coördinerende taak. De afstemming die nodig is om alles wat aan activiteiten voor en door kinderen en jongeren bedacht en georganiseerd wordt tot een goede samenhang te laten zijn.
- Kerngroepen geven uitvoering aan het beleid. Zij worden gevormd door vrijwilligers. De kerngroep zet zich in voor een aandachtsgebied die in veel gevallen gekoppeld is aan een bepaalde leeftijdsgroep. Ook werken kerngroepen samen om voor diverse aandachtsgebieden tegelijk iets te organiseren en te kunnen betekenen. Voorbeelden: kerngroep activiteiten en kerngroep jeugdgroep organiseren een kamp voor 12-16 jarigen. Of; kerngroep kinderwerk en kerngroep vieringen organiseren samen een kerstviering.
- Een kerngroep heeft een paar vaste leden en maakt voor het uitvoeren van het werk gebruik van andere gemeenteleden.
- In dit integraal beleidsplan is niet een totale uitwerking opgenomen van taken en doelstellingen binnen een kerngroep. Voor sommige kerngroepen bestaan deze al en voor andere zullen ze aangepast moeten worden. Daar gaan kerngroepen zelf mee aan de slag.

Ik ben Petrus, 13 jaar. Ik wil duidelijk weten waar ik aan toe ben. Geef me een taakomschrijving.

Benodigheden

Wat is nodig:

- Menskracht
- Toerusting
- Financiën
- Accommodatie

Menskracht

De kerk kent vele vrijwilligers. Ook rondom kinderwerk en jongerenwerk zijn diverse mensen actief. Het vraagt aandacht om er zorg voor te dragen dat al deze vrijwilligers op een positieve manier actief zijn en blijven. De gemeente in zijn geheel zorgt er voor dat er voldoende vrijwilligers zijn. De jeugdraad heeft een coördinerende rol in het werven en stimuleren van vrijwilligers.

Toerusting

Iedere betrokkene bij het kinder en jeugdwerk moet worden toegerust voor de taak die hij of zij op zich heeft genomen. De vrijwilliger kan daar zelf om vragen bij de kerkenraad. Ook kan een ouderling of diaken de vrijwilliger in kwestie aanbieden om toegerust te worden in de vorm van een cursus, congres, workshop etc. De jeugdraad kan een rol spelen om toerusting m.b.t. diverse aandachtsgebieden aan te dragen.

Financiën

Om de doelstellingen te realiseren zijn financiën nodig die de kerkenraad ter beschikking stelt. Kerngroepen weten wat zij jaarlijks te besteden hebben.

Tevens word er gebruik gemaakt van collectes (t.b.v. kerstviering) of betalen de jeugdgroepen jaarlijks contributie.

Accommodatie

De kerkenraad is verantwoordelijk voor voldoende beschikbare en geschikte ruimte.

Ik ben Sila, 19 jaar.

Ik wil dat je mij het doel kunt overbrengen. Anders haak ik af.

Schema met huidige activiteiten

0-3 jaar	4-7 jaar	8-12 jaar	13-16 jaar	16-20 jaar	20-25 jaar
Crèche	Kerkdiensten	Kerkdiensten*	Kerkdiensten	Kerkdiensten	Kerkdiensten
	Kinderbijbelclub		Catechisatie	Catechisatie	Catechisatie
			jeugdgroep	jeugdgroep	
		JAC	JAC	JAC	JAC

*In de kerkdienst is regelmatig aandacht voor deze doelgroep d.m.v. werkbladen

Toekomstig schema

In een toekomstig schema zullen vanuit aandachtsgebieden jaarlijks nieuwe activiteitenplannen gemaakt worden en deze worden ook aan de gemeente gepresenteerd. Alle kerngroepen maken jaarlijks een evaluatie.

Het gaat in het schema alleen om een globaal overzicht van waaruit kerngroepen de aandachtsgebieden bedienen. In een jaarplan word dit meer ingevuld.

0-4 jaar	4-9 jaar	10-15 jaar	15-20 jaar	20-25 jaar
Ouders	Kerkdiensten	Kerkdiensten	Kerkdiensten/ jeugddiensten	Kerkdiensten/ jeugddiensten
Crèche	Kinderbijbelclub	Tienercatechisatie	Catechisatie (evt op maat)	Catechisatie (evt op maat)
	Kindermoment tijdens de dienst 7-12 jaar		Jeugdgroep	Huwelijksvoorbereiding
	JAC junior	JAC	JAC	JAC
			Alpha	Alpha

Doelstellingen voor 2012-2014

Algemeen:

Kinderen en jongeren leren God kennen te midden van de gemeente. Ieder individueel kind of jongere past dit toe in zijn of haar dagelijks leven.

Specifiek:

1. Binnen de gemeente word uitvoering gegeven aan integraal jeugdbeleid.
 - Kindermoment tijdens de eredienst voor 7-10 jarigen starten en inbedden in de gemeente
 - Catechisatie en jeugdgroep voor 10-18 jarigen samenvoegen. Een leerplan voor meerdere jaren ontwikkelen en starten met de uitvoering ervan.
2. Activiteiten voor alle doelgroepen waarin de vierende, vormende, ontmoetende, dienende en pastorale gemeente volledig tot uiting komt.
 - Sociale en of sportieve activiteiten organiseren met jongeren.
 - Jeugddiensten organiseren met jongeren.
 - Jongeren zijn geen toeschouwers maar actief betrokken.
3. Aandachtsgebieden worden structureel besproken, plannen voor gemaakt en geëvalueerd.
 - Alle kerngroepen maken jaarplannen en evalueren deze.
 - Vrijwilligers worden toegerust op hun taak.
 - Een jeugdraad installeren en werkzaam maken.

We vormen met elkaar een te gekke kerk. Daar wil je gewoon 'bij horen'
--

Tijdplanning:

april 2012 besluit integraal beleidsplan te volgen

mei 2012 start met uitvoering van het plan

juni/juli 2012 opstellen jaarplannen

september 2012 starten met een nieuw seizoen en uitvoering van de jaarplannen

juni 2013 evaluatie uitvoering en bijstellen jaarplannen

Met dank aan,
alle gemeenteleden die op welke wijze dan ook een bijdrage hebben geleverd aan het tot stand brengen van dit beleidsplan.

Gebruikt materiaal:

Boeken:

- Matsinger,C, Heilige grond. De plek van jongeren in de kerk.
- Heijden van der, S, Mooie mensen. Investeren in sterk jeugdwerk. 2006
- Maliepaard, A, Gier de, Henrike, Rietberg,C, Handboek voor jeugdleiders 2009

Artikelen:

- Jongeren inschakelen in de gemeente
André van der Galiën jeugdwerkadviseur bij de CGJO
De Wekker 25 04 2008
- Kerkverlating en het eigen leven
Fries Dagblad sept 2011

CD rom 'Uw gemeente, een thuis voor jongeren.' Centrum voor dienstverlening.

Visie op het kinderwerk
website centrum voor dienstverlening
februari 2011

Bijlage Leeftijdsopbouw

Schema te verwachten leeftijdsopbouw voor de komende twee jaar
 Waarbij natuurlijk opgemerkt kan worden dat door geboorte en verhuizing van vooral
 0 t/m 3 en 20 t/m 25 jaar anders kan verlopen.

Leeftijdsopbouw per 01 03 2012	2012	2013	2014
0 t/m 3jaar	9	5	1
4 t/m 9 jaar	12	15	18
10 t/m 15 jaar	16	14	12
16 t/m 20 jaar	13	15	11
20 t/m 25 jaar	25	20	21

Bijlage: Artikel Fries Dagblad sept 2011

De kerkverlating en het eigen leven

Veel jongeren verlaten de kerk. De grote kerken, bijvoorbeeld de Protestantse Kerk en de Rooms-Katholieke Kerk, kennen het verschijnsel al lang; nu krijgen ook de kleinere protestantse kerken er mee te maken. Bijvoorbeeld de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt). Ongeveer duizend jongeren per jaar verlaten deze voorheen hechte geloofsgemeenschap.

Onderzoek onder jongeren in deze en andere kerken in de reformatorische traditie laat iets zien van de achtergronden van hun vertrek. Over het geheel genomen zegt de helft van de ondervraagden aan de zijlijn te staan of zich niet meer verbonden te voelen. Voor de andere helft, de actief betrokkenen, blijken vooral sociale factoren van belang te zijn voor hun betrokkenheid: als het niet meer 'leuk' is in de kerk, zijn ze weg.

Een belangrijk element in het onderzoek is wat wordt genoemd 'de onverbondenheid' tussen generaties. De ouderen hebben de jongeren niet veel te zeggen, althans zo ervaren de jongeren dat. Ouderen blijken niet veel te kunnen zeggen over de betekenis van het geloof in hun leven en ze kunnen moeilijk een goede aansluiting vinden bij wat jongeren beleven.

Het onderzoek geeft aanwijzingen voor de stelling dat het 'jongerenprobleem' in de kerk óók, en misschien wel in de eerste plaats, een ouderenprobleem is. In het algemeen geldt dat jongeren zich laten aanspreken door echtheid. Voor de geloofspraktijk betekent dat: als jongeren zien en merken dat het geloof belangrijk is voor ouderen, dat die uit dat geloof en met dat geloof leven, dan heeft dat geloof wervingskracht. Jongeren zijn tot op zekere hoogte pragmatisch; ze stellen de vraag: wat heb je er aan? Als blijkt dat ouderen niet in staat zijn de betekenis van hun geloof te verwoorden of te laten zien, waarom zou je als jongere je dan voor dat geloof interesseren? Overigens, onder volwassen kerkverlaters speelt hetzelfde mechanisme: wat heb ik nog in de kerk te zoeken als er in die kerk niets gebeurt wat mijn leven te maken heeft?

Dat laatste kan de overkoepelende omstandigheid worden genoemd voor jongeren en volwassenen voor kerkverlating. Het is te gemakkelijk om hierbij vooral naar de kerk te wijzen, naar het 'aanbod.' Misschien deugt de vraag wel niet. Bijvoorbeeld omdat mensen in de kerk iets zoeken wat ze alleen bij zichzelf kunnen vinden. Tegelijkertijd is er alle reden voor een grondige analyse, op het geestelijke vlak. Een vruchtbaar beginpunt daarbij is de vraag hoe het komt dat geloof, geloofsbeleving en de vormen van samen geloven - in en buiten de kerk - kennelijk niet wervend doorwerken in het leven. Is er sprake van - zogezegd - geloven op zondag en leven op maandag?

Maar geloof en leven kunnen niet uit elkaar worden gehaald, tenzij we er - stilletjes - van uitgaan dat die wel van elkaar kunnen worden gescheiden.

Het behoort tot de kern van het christelijk geloof dat het doorwerkt in het doen en laten. Maar veel wijst er op dat ons geloof en ons leven aparte domeinen zijn, zonder verbinding.

Een belangrijke vraag hierbij kan zijn in welk domein we het meest onszelf zijn; in dat van het geloof of dat van het dagelijks leven. In beide gevallen is reden tot grote zorg, die mede begrijpelijk maakt dat jongeren afhaken.